

УДК 378:811

О. П. Мазко,
аспірант

(Житомирський державний університет імені Івана Франка)

МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

У статті розглянуто модель формування культури педагогічної взаємодії у процесі вивчення фахових дисциплін як спроба вдосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов. Запропоновано структурно-функціональну модель у вигляді взаємопов'язаних елементів: мети, завдань, методологічних підходів і принципів, структурних та функціональних компонентів, змісту, форм, методів, результату, критеріїв, показників та рівнів сформованості культури педагогічної взаємодії.

Постановка проблеми. Пріоритетом професійної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов в умовах інформаційного суспільства є побудова навчального процесу як суб'єкт-суб'єктної педагогічної взаємодії, орієнтованої на забезпечення комунікативно-діяльнісного характеру процесу засвоєння знань та набуття досвіду, необхідного для продукування нових знань, на створення умов для розвитку професіоналізму та мобільності учасників навчальної взаємодії, готовності до соціальної взаємодії на засадах діалогу культур та реалізації культурно свідомої ролі у ньому, ґрунтуючись на співпраці, рівноправності, толерантності, взаємодопомозі та повазі. Ефективність здійснення педагогічної взаємодії потребує сформованості у педагога *культури педагогічної взаємодії* – інтегрованої сукупності цінностей та переконань, наукових знань і практичних умінь, зразків та норм поведінки у процесі взаємодії, які сприяють взаємним змінам суб'єктів даного процесу, їх соціальному та ментальному розвитку, а також забезпечують дотримання норм моралі, педагогічної етики та культури спілкування при здійсненні суб'єктами взаємодії обміну наявними знаннями і створенні нового знання. Відтак, виникає потреба у розробці моделі формування культури педагогічної взаємодії, яка слугуватиме орієнтиром вдосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про достатню кількість досліджень, пов'язаних із явищем культури педагогічної взаємодії: формування загальної культури особистості (Л. Л. Бутенко), професійної культури (І. С. Сабатовська, І. Ф. Ісаєв), педагогічної культури (В. М. Гриньова, Є. В. Бондаревська, І. Я. Глазкова), інноваційної культури (О. Г. Козлова), комунікативної культури (О. М. Овсейчик), діалогічної культури (І. М. Чала, С. Л. Герасименко) і т. п. Однак питання визначення ролі культури педагогічної взаємодії у процесі професійної підготовки майбутнього вчителя іноземних мов, розкриття її сутності, розробки ефективних технологій та методів формування і, відповідно, створення на цій основі моделі формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов є малодослідженим.

Метою статті є характеристика моделі формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов, спроектованої на основі власних наукових досліджень.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасна освітня парадигма характеризується переходом педагогічної науки від описовості до моделювання та проектування нової реальності, головним суб'єктом якої є людина. З метою об'єднання усіх знань про особистість, особливості її функціонування, розвитку, освіти та саморозвитку та для подальшої модернізації теоретичних засад педагогіки, використовується педагогічне моделювання. Педагогічне моделювання полягає у дослідженні та відтворенні у дещо простішому вигляді структури багатофакторного явища через "штучно створений зразок, спеціальну знаково-символічну форму" [1: 80], безпосереднє вивчення якої дає нові знання про об'єкт дослідження. Сутність педагогічного моделювання розкривається як відображення характеристик існуючої педагогічної системи у спеціально створеному об'єкті [2: 81], "аналозі певного фрагмента соціальної реальності" [3: 132], який і є педагогічною моделлю. Науково-обґрунтована модель певного процесу покликана відтворювати не лише його статичку, а й динаміку, дозволяє прогнозувати його розвиток та майбутній позитивний результат.

На основі аналізу продуктів педагогічного моделювання у сфері професійної освіти, пов'язаної із досліджуваним нами явищем [4-6], ми вважаємо за необхідне розробити структурно-функціональну модель, яка відтворюватиме специфіку і внутрішню організацію процесу формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов.

Створення моделі формування культури педагогічної взаємодії передбачає застосування до предмета нашого дослідження системного підходу, який полягає у розкритті цілісності педагогічних об'єктів, виявленні у них різних типів зв'язків та зведення їх у єдину теоретичну картину. Відповідно, розроблена нами модель формування культури педагогічної взаємодії є динамічною системою, яка у стислому вигляді відображає даний процес і орієнтована на створення інноваційного продукту – загального уявлення про процес культурної педагогічної взаємодії.

Авторську модель ми розглядаємо як систему взаємопов'язаних елементів: мети, завдань, методологічних підходів і принципів, структурних та функціональних компонентів, змісту, форм, методів, результату, а також критеріїв та показників рівнів сформованості культури педагогічної взаємодії.

Центральним компонентом моделі формування культури педагогічної взаємодії є **мета** як ідеальний результат і рівень досягнення. Основною метою діяльності педагога є формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов. Для досягнення мети були визначені наступні **завдання**:

- дати можливість майбутньому вчителю іноземних мов сформувати систему наукових знань, цінностей та ціннісних орієнтацій із подальшою їх трансляцією у професійну діяльність;
- сприяти формуванню досвіду суб'єктів педагогічної взаємодії та його практичному застосуванню при створенні нових знань;
- сформувати позитивну професійну мотивацію до здійснення педагогічної взаємодії та оволодіння культурою педагогічної взаємодії;
- сформувати уміння педагогічної взаємодії та сприяти засвоєнню норм поведінки, необхідних для ефективної реалізації педагогічної взаємодії;
- сформувати та розвивати професійно значущі якості майбутнього вчителя іноземних мов.

При визначенні теоретичних засад побудови структурно-функціональної моделі формування культури педагогічної взаємодії ми опиралися на пріоритетні у сучасних умовах методологічні **підходи**.

Особистісно орієнтований підхід до формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей студентів, їх мисленневих здібностей, творчого потенціалу, які активізують та стимулюють процеси саморозвитку, самоосвіти та самовиховання, тим самим сприяючи формуванню культурної особистості у процесі педагогічної взаємодії.

Діяльнісний підхід передбачає формування культурної особистості через динамічну взаємодію суб'єктів педагогічного процесу із зовнішнім середовищем та один з одним, тобто через навчання у діяльності. Цей підхід вимагає створення умов для активного пізнання, самовизначення та самореалізації студентів у ході педагогічної взаємодії.

Компетентнісний підхід полягає у спрямованості освітнього процесу на формування та розвиток ключових і предметних компетентностей особистості, перенесенні акцентів з процесу накопичення знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку в учнів здатності практично діяти і творчо застосовувати набуті знання і досвід у різних ситуаціях педагогічної взаємодії.

Системно-синергетичний підхід наголошує на важливості процесів самоорганізації та саморозвитку суб'єктів педагогічної взаємодії, успішність яких забезпечує здатність структури або елементів певної системи взаємодіяти, що виявляється у динамічному аспекті, тобто у діяльності.

Культурологічний підхід передбачає насиченість змісту і форм освіти культурними компонентами, що сприяє інтеграції майбутнього вчителя іноземних мов у системи світової та національної культури.

Аксіологічний підхід полягає в орієнтації на формування та розвиток ціннісного потенціалу культурної особистості, який синтезує сукупність стійких орієнтацій на базові цінності професії і адекватну їм ціннісну поведінку.

Процес формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов здійснюється у межах спеціально організованого навчання, успішність якого забезпечується певними принципами його організації. Крім загальнопедагогічних (принципи системності й послідовності навчання, науковості, наочності, ґрунтовності, свідомості та самостійності у навчанні, зв'язку навчання з практичною діяльністю, єдності освітніх, розвивальних та виховних функцій навчання), ми також виділяємо принципи, пов'язані зі специфікою нашого дослідження. Розглянемо їх.

Принцип особистісної зорієнтованості навчання передбачає створення сприятливих умов для психологічного, пізнавального та культурного розвитку індивіда у процесі навчання.

Згідно з принципом навчання у спільноті, учні мають можливість взаємодіяти у процесі навчання, моделювати не лише навчальні, а й соціальні ситуації із метою застосування знань, умінь, навичок та досвіду у будь-якій сфері реального життя, тому що саме у спільноті активізуються усі процеси, які є характерними для взаємовідносин з оточенням. Крім того, тільки у спільноті учні можуть виступати джерелами знань один для одного завдяки власному досвіду.

Принцип соціальної рівності та демократичних стосунків усіх учасників навчальної взаємодії виявляється у повазі, довірі, справедливості, вислуховуванні думок інших, орієнтації на самоорганізацію, самоуправління особистості та спільноти. Демократичність стосунків також полягає у створенні клімату, де учні мотивують себе самі через потреби вищого рівня, а також оптимальних умов для виявлення ініціативи.

Принцип навчання у діяльності передбачає розвиток особистості через безпосередню практичну діяльність, що виявляється у динамічній взаємодії суб'єктів навчального процесу один з одним та із зовнішнім середовищем.

Принцип урахування потреб та уподобань учнів у навчанні забезпечує їх участь у плануванні того, що буде вивчатися, а також дає змогу педагогу розпочати моделювання діалогу з учнями, який буде продовжуватися під час конкретної освітньої події, та забезпечити міцну мотивацію до навчання.

Принцип проблемного підходу у навчанні характеризується спрямуванням учнів на самостійне знаходження шляхів та способів вирішення певних питань у процесі групової роботи та активного діалогу.

Принцип освітньої продуктивності діалогу полягає у визнанні діалогу одночасно формою навчання, засобом отримання інформації про навколишній світ, засобом розвитку, удосконалення та саморозвитку особистості, і тим самим поширює взаємодію на засадах гуманізму, демократичності, взаємної активності та кооперації між учителем та учнем, між групами учнів, між учнями та учителем нарівні.

Принцип діалогу культур ґрунтується на пріоритеті загальнолюдських цінностей і полягає у усвідомленні етнічного розмаїття як необхідної умови культурного багатства особистості та досягнення взаєморозуміння з іншими учасниками взаємодії у мовному, соціокультурному, аксіологічному та ін. аспектах.

Узгодження змісту формування культури педагогічної взаємодії із вищезазначеними принципами забезпечує свідоме і міцне оволодіння суб'єктами навчання компонентами, необхідними для її формування.

До **структурних компонентів** культури педагогічної взаємодії належать домінуючі професійні мотиви, наукові знання та досвід, цінності та норми поведінки, уміння педагогічної взаємодії та професійно значущі якості особистості.

Домінуючі професійні мотиви особистості як повністю або частково усвідомлені внутрішні та зовнішні імпульси, що спонукають майбутнього вчителя іноземних мов до активної діяльності, уважного ставлення до своїх професійних обов'язків.

Наукові знання майбутнього вчителя іноземних мов (методологічні, загальнотеоретичні, методичні, психологічні, організаційно-педагогічні) та досвід (соціальний, емоційний, культурний), отриманий у результаті активного практичного пізнання, на основі якого вдається можливим створювати нові знання.

Цінності у вигляді ідей, концепцій, теорій, закономірностей, постулатів, аксіом та норми суб'єкт-суб'єктних взаємовідносин, що орієнтують і регламентують поведінку та діяльність учасників педагогічної взаємодії.

Уміння педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов, що уможливають незалежне та якісне виконання педагогічних дій, які полягають у застосуванні знань на практиці.

Професійно значущі якості та здібності майбутнього вчителя іноземних мов, пов'язані із ставленням до професійної діяльності, активністю у взаємодії та комунікативністю, а також особистісна, соціальна, професійна та інтеркультурна мобільність, без яких неможливе успішне формування та розвиток культури педагогічної взаємодії.

З огляду на те, що культура педагогічної взаємодії є інтегративним явищем, усі компоненти взаємозумовлені. Їх систематизована сукупність свідчить про наявність у майбутнього вчителя іноземних мов культури педагогічної взаємодії. Проте варто зауважити, що рівень вияву окремих компонентів у суб'єктів навчального процесу може відрізнятись. Відтак, це свідчитиме про рівень сформованості культури педагогічної взаємодії.

Основними **функціональними компонентами**, що входять до моделі формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов, є наступні:

- *гносеологічний компонент* забезпечує цілісність уявлень про педагогічну взаємодію, шляхи її здійснення; виявляється в цілеспрямованому дослідженні, відборі та систематизації наукових знань про суб'єктів і об'єктів освітнього процесу, а також у впливі на формування і розвиток світогляду як суттєвого елемента культури, у межах однієї або декількох культурних систем;

- *гуманістичний компонент* означає орієнтацію на пріоритетний розвиток особистості студента у процесі педагогічної взаємодії на гуманістичних засадах, що передбачають утвердження культурно-моральних та загальнолюдських цінностей, створення умов для розвитку здібностей і талантів людини;

- *дидактичний компонент* виявляється у плануванні педагогічної взаємодії з урахуванням особливостей взаємопов'язаних процесів учіння та навчання, що полягає у постановці та реалізації мети, підборі доцільних засобів, методів, форм взаємодії, а також у самоаналізі та коригуванні діяльності, визначенні проблем та знаходженні шляхів їх усунення, формуванні професійних мотивів майбутнього вчителя іноземних мов;

- *комунікативний компонент* виявляється через механізм встановлення та підтримки комунікативних зв'язків між суб'єктами педагогічної взаємодії, а також через механізм міжкультурної комунікації; потребує сформованості комунікативної культури й культури мовлення;

- *ціннісно-нормативний компонент* передбачає побудову педагогічної взаємодії, виходячи з конкретних цінностей, норм, правил і поведінкових моделей, які обираються, оцінюються та встановлюються її учасниками; фіксує цілі, перспективи та результати людської діяльності та виявляється в існуванні обов'язкового для особистості соціокультурного мінімуму;

- *інформаційний компонент* реалізується через трансформацію у процесі педагогічної взаємодії найпростіших практичних вмінь та навичок у систематизовану абстрактну інформацію у вигляді знань, теорій, принципів поведінки та діяльності;
- *творчий компонент* полягає у продукуванні учасниками педагогічної взаємодії як продукуванні нових знань, норм, цінностей, їх інтерпретації, перетворенні або оновленні, а в окремих випадках запозиченні нових реалій з інших культур;
- *адаптаційний компонент* полягає у здатності учасників педагогічної взаємодії прилаштуватися до існуючих у суспільстві оцінок і форм поведінки, що забезпечує особистості умови безпеки і комфорту, можливість самореалізації у взаємодії;
- *соціально-контролюючий компонент* виявляється у створенні спільного механізму соціальної регуляції поведінки суб'єктів педагогічної взаємодії, підтримки порядку та забезпечення цілісності навчальної спільноти.

Визначивши такі елементи моделі, як мета, завдання, теоретичні засади формування культури педагогічної взаємодії, її структурні та функціональні компоненти, розглянемо зміст формування досліджуваного явища (див. Рис. 1.) у контексті вивчення майбутнім учителем іноземних мов фахових дисциплін.

Зміст формування культури педагогічної взаємодії відображає єдність загальної мети і завдань як сукупності дій та взаємовпливів учасників педагогічної взаємодії. Зміст формування культури педагогічної взаємодії передбачає передачу й засвоєння знань, умінь та навичок педагогічної взаємодії як основи формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов у процесі вивчення фахових дисциплін *психолого-педагогічного спрямування* ("Психологія", "Педагогіка"), *мовного спрямування* ("Практичний курс англійської мови", "Зарубіжна література") та *професійно-методичного спрямування* ("Методика викладання іноземних мов").

Авторська модель формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов передбачає, що фахові дисципліни психолого-педагогічного спрямування забезпечують майбутніх учителів знаннями, необхідними для організації та здійснення адекватної педагогічної взаємодії із врахуванням психологічних особливостей даного процесу та його суб'єктів, а також знаннями про культуру педагогічної взаємодії. Зміст дисциплін мовного спрямування полягає в якісному оволодінні чотирма видами мовленнєвої діяльності згідно з критеріями оцінювання під час вивчення курсу практики усного та писемного мовлення, що потребує інтеграції фонетичних, граматичних та лексичних мовленнєвих умінь та навичок. У ході оволодіння іноземною мовою відбувається формування культури педагогічної взаємодії та її практичний вияв. Згідно запропонованої моделі фахові дисципліни професійно-методичного спрямування забезпечують організацію та здійснення педагогічної взаємодії із врахуванням специфіки професійної діяльності майбутнього вчителя іноземних мов.

У процесі вивчення фахових дисциплін формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов відбувається наскрізно. Водночас, на нашу думку, доцільно ввести спецкурс як фахову дисципліну прикладного характеру, що дасть змогу у концентрованій формі систематизувати та поглибити знання про культуру педагогічної взаємодії та формувати її компоненти у ході практичної діяльності. Нами був розроблений спецкурс "Основи формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов", який має на меті ознайомити майбутніх учителів іноземних мов із теоретичними засадами формування культури педагогічної взаємодії шляхом застосування інтерактивних педагогічних технологій, а також підготувати їх до впровадження цих технологій у практичній професійній діяльності.

Відповідно до змісту формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов було обрано відповідні форми та методи. До основних **форм** ми відносимо лекційні, практичні та лабораторні заняття, а також виконання самостійної роботи студентами.

Ефективними для формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов ми вважаємо **методи** активного пізнання, включення у діяльність, ігрового та проектного навчання, комунікативного навчання, які відображають сутність та особливості досліджуваного явища. Крім того, до методів відносимо також інтерактивні педагогічні технології чотирьох типів, а саме – кооперативного навчання, колективно-групового навчання, ситуативного моделювання та ведення дискусії. Успішне застосування виділених технологій сприяє формуванню усіх компонентів культури педагогічної взаємодії. Для визначення сформованості компонентів культури педагогічної взаємодії ми виділили такі **критерії**, як мотиваційний, когнітивно-змістовий, ціннісно-нормативний, діяльнісний та особистісний, кожний з яких має відповідні **показники**. На основі цих критеріїв та показників були виділені **рівні сформованості** культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов: адаптивний, репродуктивний, конструктивний та продуктивний. Зазначені рівні взаємопов'язані між собою, при чому кожний попередній рівень обумовлює наступний, забезпечуючи плавність переходу від нижчого рівня культури педагогічної взаємодії до вищого, що і є **результатом процесу формування** культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов.

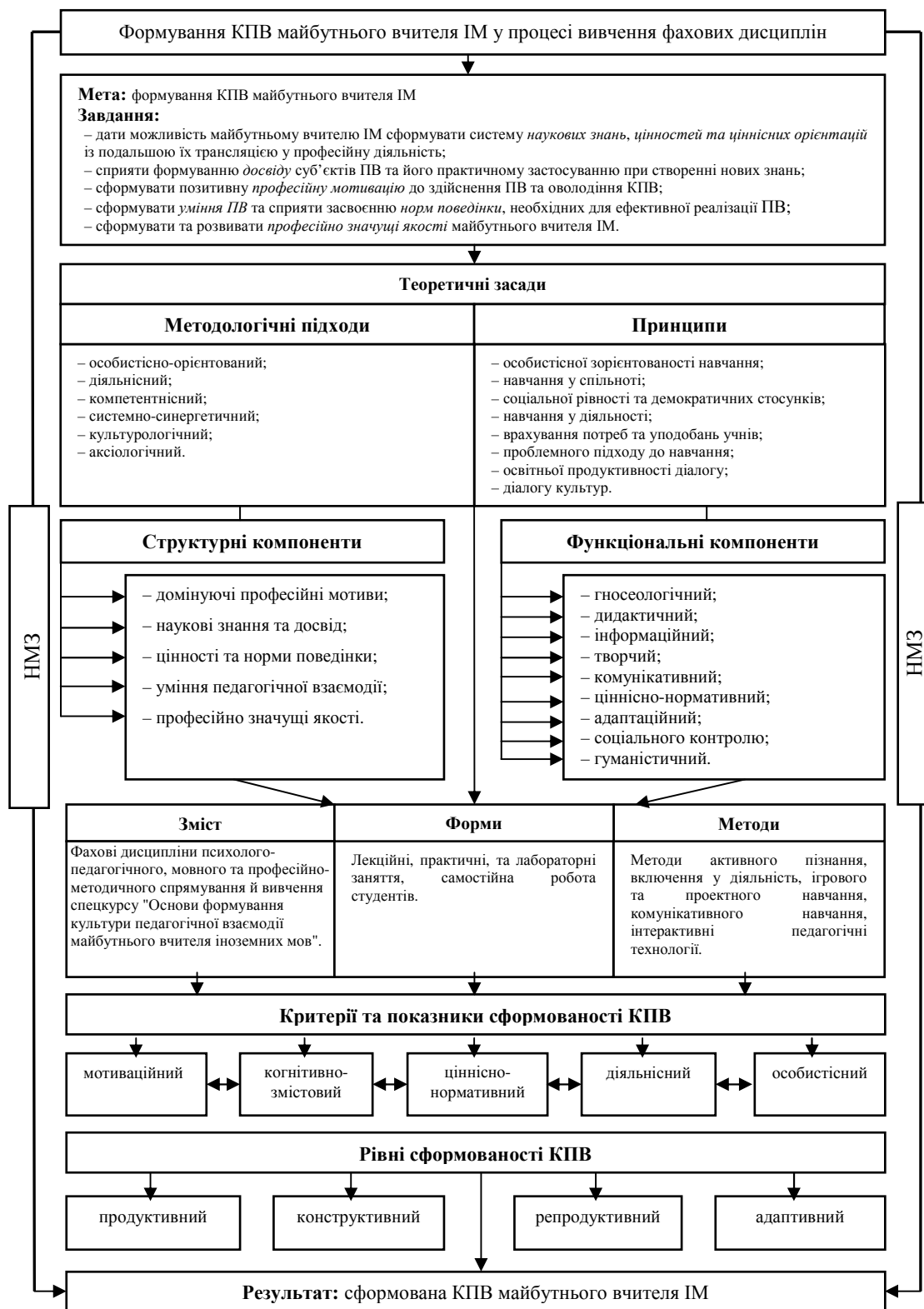

Рис. 1. Модель формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов у процесі вивчення фахових дисциплін.

Висновки та перспективи. Запропонована структурно-функціональна модель є лише спробою вдосконалення професійної підготовки в контексті формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов і не претендує на вичерпність. У подальшому дослідженні ми зосередимо увагу на експериментальній перевірці розробленої моделі формування культури педагогічної взаємодії майбутнього вчителя іноземних мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Вішнікіна Л. П. Педагогічне моделювання як основа проектування освітніх процесів / Л. П. Вішнікіна // Імідж сучасного педагога. – 2008. – № 7–8 (86–87). – С. 80–84.
2. Штофф В. А. Моделирование и философия / В. А. Штофф. – М.–Л. : Наука, 1966. – 301 с.
3. Дуранов М. Е. Педагогический процесс и педагогическая деятельность : проблемы, исследования и организация / М. Е. Дуранов. – М. : ВЛАДОС, 2009. – 365 с.
4. Спіріна Т. П. Формування професійної культури майбутніх соціальних педагогів у навчально-виховному процесі вищого навчального закладу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Спіріна Тетяна Петрівна. – Житомир, 2009. – 260 с.
5. Зуєнко Н. О. Структурно-функціональна модель формування комунікативної культури студентів-аграріїв у процесі їх професійної підготовки [Електронний ресурс] / Н. О. Зуєнко // Проблеми сучасної педагогічної освіти : педагогіка і психологія : [зб. наук. праць]. – 2010. – Вип. 26. – Част. 1. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/pspo/2010_26_1/Zyenko.pdf.
6. Павлова Л. В. Развитие гуманитарной культуры студентов вуза : [монография] [Електронний ресурс] / Л. В. Павлова. – М. : "Академия естествознания", 2010. – Режим доступу : <http://www.rae.ru/monographs/105-3615>.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Vishnikina L. P. Pedagogichne modeliuвання yak osnova proektuvannya osvitynih protsesiv [The Pedagogical Modelling as the Basis of Educational Processes Design] / L. P. Vishnikina // Imidzh suchasnoho pedagoga [A Modern Teacher's Image]. – 2008. – № 7–8 (86–87). – S. 80–84.
2. Shtoff V. A. Modelirovanie i filosofiya [Modelling and Philosophy] / V. A. Shtoff. – M.–L. : Nauka, 1966. – 301 s.
3. Duranov M. E. Pedagogicheskii protsess i pedagogicheskaya deiatel'nost' : problemy, issledovaniia i organizatsiia [The Pedagogical Process and Pedagogical Activity : Issues, Research and Organization] / M. E. Duranov. – M. : VLADOS, 2009. – 365 s.
4. Spirina T. P. Formuvannya profesiinoi kul'tury maibutnikh sotsial'nykh pedagogiv u navchal'no-vykhovnomu protsesi vyshchogo navchal'nogo zakladu : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / Spirina Tetiana Petrivna. – Zhytomyr, 2009. – 260 s.
5. Zuenko N. O. Strukturno-funktsional'na model' formuvannya komunikativnoi kul'tury studentiv-agrariiv u protsesi ikh profesiinoi pidgotovky [The Structural and Functional Model of the Agrarian Students' Communication Culture Formation in the Process of their Professional Training] [Elektronnyi resurs] / N. O. Zuyenko // Problemy suchasnoi pedagogichnoi osvity : pedagogika i psykholohiia [Issues of the Modern Pedagogical Science : Pedagogy and Psychology] : [zb. nauk. prats']. – 2010. – Vyp. 26. – Chast. 1. – Rezhym dostupu : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/pspo/2010_26_1/Zyenko.pdf.
6. Pavlova L. V. Razvitie gumanitarnoi kul'tury studentov vuza [The Development of the Students' Humanitarian Culture of Higher Educational Establishments] : [monografiia] [Elektronnyi resurs] / L. V. Pavlova. – M. : "Akademiia estestvoznaniia", 2010. – Rezhym dostupu : <http://www.rae.ru/monographs/105-3615>.

Матеріал надійшов до редакції 20.05. 2013 р.

Мазко Е. П. Модель формирования культуры педагогического взаимодействия будущего учителя иностранных языков.

В статье рассматривается модель формирования культуры педагогического взаимодействия в процессе изучения профессиональных дисциплин как попытка усовершенствования профессиональной подготовки будущего учителя иностранных языков. Предложена структурно-функциональная модель, состоящая из взаимосвязанных элементов: цели, заданий, методологических подходов и принципов, структурных и функциональных компонентов, содержания, форм, методов, результата, критериев, показателей и уровней сформированности культуры педагогического взаимодействия.

Mazko O. P. The Model of the Formation of Prospective Foreign Language Teachers' Pedagogical Interaction Culture.

The model of the formation of prospective foreign language teachers' pedagogical interaction culture in the process of learning specialism-related disciplines is suggested in the article. The model is viewed as an attempt of improving the language teacher's education. The author characterizes the structural and functional model, consisting of interrelated elements: the aim, tasks, methodological approaches and principles, structural and functional components, content, forms, methods, results, criteria, indicators and levels of the pedagogical interaction culture.